Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 114. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JUNE 15, 1996. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 15-го ЧЕРВНЯ 1996 р. Ч. 114. РІК CIII.

Звільнено П. Гайдуцького й ряд інших урядовців

Київ. — Президент Леонід Кучма своїм указом звільнив 11-го червня міністра сільського господарства Павла Гайдуцького, повідомив Ройтерс. Це лише одне із звільнень, пов'язаних із приходом нового прем'єр-міністра.

В указі сказано, що П. Гайдуцького переведено на іншу працю. Постанова вийшла на другий день після того, як прем'єр-міністер Павло Лазаренко звинуватив П. Гайдуцького у поганому виконанні обов'язків.

П. Гайдуцький перебував на пості менше року. На зустрічі в Кабінеті Міністрів П. Лазаренко сказав, що П. Гайдуцький спричинився до „величезних втрат" в економіці.

За словами П. Лазаренка, невжиття відповідних заходів щодо регулювання цін у тваринництві привело до втрати одного мільйона голів худоби. В Україні покищо мало зроблено щодо ліквідації неефективної колгоспної системи.

У зв'язку з новим прем'єром здійснено інші зміни у складі Кабінету Міністрів. Зокрема, звільнено з посту керівника пресслужби Кабінету Міністрів Анатолія Мурахівського. На його місце призначено Михайла Голишенка, який перед тим був пресекретарем П. Лазаренка. Попрощалися з працею й кілька інших радників служби прем'єра.

Відбулися зміни і на рівні регіонів. Звільнено Віталія Жолобова з посту голови Херсонської обласної державної адміністрації „у зв'язку з переходом на іншу працю". Його місце зайняв Юрій Карасик. Перестав займати пост заступника голови Луганської обласної державної адміністрації Інверт Чолик.

Л. Кучма перед тим сказав, що кілька найвищих міністрів буде звільнено для того, щоб прискорити реформи.

Електроенерґія в Україні може подорожчати

Трипілля, Київська обл. — Роздавання електроенергії в Україні закінчилося, тепер мають відбуватися процеси купівлі-продажу на енергетичному ринку, сказав 12-го червня прем'єр-міністер Павло Лазаренко. Про це повідомила УНІАР.

На засіданні, яке відбулося на Трипільській державній районній електростанції (ДРЕС), він заявив про конечність випрацювання засобів запобігання розвалові енергетичної галузі України.

Однією з головних причин складної ситуації в електроенергетиці є, на думку прем'єра, „споживацьке становище деяких керівників галузі". Він визнав, що основними причинами кризи в галузі є також неплатежі за електричну і теплову енергію, недосконалість системи утворення тарифів. Проте до цього причинилися також керівники, „які забули і про нарощування виробництва електроенергії і про зниження її собівартости".

П. Лазаренко зазначив, що сьогодні 14 категорій населення користуються різного роду пільгами, а станом на 1-го червня цього року заборгованість споживачів за електроенергію становила 234 трл. карбованців, що втричі більше у порівнянні з минулим роком.

Т. Лотт очолює республіканців у Сенаті



Т. Лотт

Вашінґтон. — У середу, 12-го червня, республіканці в Сенаті голосами 44 до 8 своїм провідником на місце сенатора Роберта Дола обрали 54-річного сенатора Трента Лотта з Міссіссіппі.

З його обранням керівництво обидвох палат Конгресу вперше в історії Конгресу ЗСА опинилося в руках консервативних республіканців з південних стейтів. У 1960-их роках був подібний випадок, як два демократи з Тексасу, Линдон Б. Джансон в Сенаті та Сем Рейбирн у Палаті Репрезентантів, займали ці пости. Сенатор Т. Лотт переміг у тайному голосуванні свого колеґу з Міссіссіппі сенатора Тада Кокрана. Ставши керівником сенатської більшости Т. Лотт підкреслив, що „хоча смолоскип передано в нові руки, то полум'я горітиме як досі".

На місце сен. Т. Лотта прийшов консерватист з Оклагоми Дон Нікелс, Т. Кокран залишився на своєму місці, як третій у республіканському сенатському керівництві. Четвертим у республіканській сенатській ієрархії залишився сен. Конні Мек з Фльориди, а п'ятим увійшов один з новиків у Сенаті Леррі Крейг з Айдаго.

Офіційно свій пост сен. Роберт Дол залишив у вівторок, 11-го червня, після 35 років публічної служби, щоб присвятити себе всецело передвиборчій кампанії у змаганні за Білий Дім і становище Президента ЗСА. На становище керівника республіканців у Сенаті Р. Дол був обраний 28-го листопада 1984 року.

У Ню Йорку затримано жорстокого убивцю

Ню Йорк. — У вівторок, 4-го червня, у нюйоркському Центральному парку знайдено жорстоко до непритомности побиту жінку, котра, як виявилось опісля, була також знасилувана. Ця подія сильно стривожила нюйоркчан, зокрема тих, які користають кожного дня з прохолоди і зелених травників парку для проходів, забав з дітьми та руханки.

Міська поліція і детективи розпочали інтенсивне слідство, а побита молода жінка не відзискувала притомности коливаючись між життям і смертю. Переопитування різних відвідувачів парку дало можливість скомпонувати скечі мужчини, що його бачено в околиці. Забсорбовані слідчі бажанням зловити цього злочинця не звернули уваги на подібні випадки в інших околицях — Бронксі та Йонкерсі. Одначе коли у вівторок, 11-го червня, убито в Мангеттені власницю хемічної чистки Евелин Альварез, то слідчі на паперовій торбі знайшли відтиск пальця, що як виявилось із кримінальних архівів належав 22-річному молодому чорному чоловікові Джанові Ройстерові, якого в грудні поліція затримала за неплачення вступу до підземки.

Коли Дж. Ройстера поліція заарештувала, то велико для всіх несподіванкою було те, що він признався до всіх трьох випадків жорстокого насильства, включно з убивством Е. Альварез. На початку слідчі думали, що це просто зізнання ментально хворої людини, що хоче скоро закінчити всю процедуру ув'язнення. Одначе коли Дж. Ройстер почав давати зізнання з подробицями, про які міг знати тільки убивця, то тоді його офіційно оскаржено у згаданих злочинах.

Поліція описує ув'язненого, як людину ментально не стабільною без будь-яких приятелів, який голосно заявив про свою ненависть до жінок. Як виявляється зі слідства, все через те, що його покинула приятелька.

Л.Кучма прийняв амбасадорів північно-европейських країн

Київ (УНІАР). — Президент України Леонід Кучма прийняв амбасадорів північноевропейських країн на їхнє прохання.

Амбасадори Данії, Швеції, Норвегії у 1992 році стали першими дипломатами своїх держав у Києві, а тепер термін їхньої праці в Україні закінчується.

Президент України висловив задоволення розвитком двосторонніх відносин з кожною із цих країн і подякував дипломатам за їхню ролю у розбудові двосторонніх відносин. Л. Кучма наголосив, що Київ зацікавлений у дальшому поглибленні політичної та економічної співпраці з країнами північного регіону як на двосторонній основі, так і на рівні субрегіональних структур, наприклад, Північної ради чи Ради Балтійського моря. На думку Л. Кучми, участь України в цих структурах була б корисна не лише для неї, але й для усієї Европи.

Амбасадор Данії Крістіян Фаберрод від імени усіх трьох дипломатів висловив шану українському народові й подякував за створені для їхньої праці умови. "Наші країни, — сказав він, — дали нам наказ усією своєю діяльністю допомагати Україні сконсолідуватися і зміцнювати свою незалежність, і ми виконували це впродовж усіх цих років".

Передвиборча кампанія в Росії сприяє економіці України

Київ. — Непевність, пов'язана з президентськими виорами в Росії, несподівано принесла для України користь через приплив чужоземного капіталу і стабілізацію карбованця, повідомив Ройтерс, покликаючись на радника Президента України.

Валерій Литвицький, радник Президента з економічних питань, сказав на пресконференції, що вибори в Росії сприяють економіці України. За його словами, обсяг капіталовкладень з Росії зріс також частинно через стабілізацію карбованця. Тепер за один долар дають 182,200 карбованців, у березні один долар обмінювали за 191,100 карбованців.

В. Литвицький сказав, що Україна буде об'єктом посиленої уваги доти, доки економічний і політичний курс у Росії залишатиметься невизначеним.

Голова відділу валюти Національного Банку України Микола Мельничук сказав, що занепокоєні російські інвестори викуповують українські облігації.

За його словами, Україна ще ніколи не переживала такого припливу капіталу. Це спричинено відпливом грошей з Росії, що пов'язано у великій мірі з політичною нестабільністю напередодні президентських виборів, сказав він.

Російські підприємці і західні інвестори надіються на продовження реформ у випадку перемоги Бориса Єльцина. Алє й побоюються їх зупинки, якщо переможе комуніст Геннадій Зюганов.

(Закінчення на стор. 3)

В Москві оприлюднено останню прогнозу

Москва. — Директор департаменту інформації і преси міністерства закордонних справ Російської Федерації Григорій Карасін сказав у розмові з журналістами, що у зв'язку з президентськими виборами до російської столиці прибуло 1,100 закордонних спостерігачів і 10 міжнародних, міжрядових і неурядових організацій, акредитованих у Москві з нагоди виборів.

Головну частину корпусу спостерігачів становлять представники европейських країн і З'єднаних Стейтів Америки. Вони контролюватимуть процес виборів на всій території Росії.

Також приготовані до голосування 401 виборча дільниця у 146 країнах світу, де тимчасово проживають російські громадяни.

Тим часом у Москві на спеціяльній пресовій конференції оприлюднено останню прогнозу щодо можливих вислідів виборів. Після 3-ої год. по полудні 13-го червня, соціологи вже не мають права висловлюватися прилюдно. Отже, директор Інституту соціології парляментаризму Нугзар Бетанеллі передбачає, що Борис Єльцин дістане 40 відсотків голосів, Геннадій Зюганов — 31 відсоток, Григорій Явлінський — 11 відсотків, Александр Лєбєдь — 9 відсотків, Владімір Жириновський — 5 відсотків, Святослав Фьодоров — 3 відсотки. Решта претендентів не матимуть майже ніякої підтримки з боку виборців.

Соціологічний центр ВЦІОМ вважає, що нижня межа вислідy Б. Єльцина — 36 відсотків, а верхня — понад 40, а на третє місце, тобто після Г. Зюганова, ставить не Г. Явлінського, а генерала А. Лєбєдя.

Керівник соціологічної служби „Вокс-популі" Бо-

(Закінчення на стор. 3)

Відкрито пам'ятник княгині Ользі

Київ. — Тут у день традиційного святкування Дня Києва відбулося врочисте відкриття пам'ятника княгині Ользі, святому Андрієві Прозванному і просвітителям Кирилові і Методієві.

Цю прекрасну триплянову композицію з білого італійського мармуру споруджено на столичній Михайлівській площі за проєктом талановитого українського скульптора Івана Кавалерідзе, створеним на початку XX століття. Відтворили композицію скульптори Ростислав Сенько, Микола Білик, Віталій Шишов і Олександер Дяченко.

Відкриття пам'ятника було центральною подією свята, яке завжди відзначається в останню неділю травня. Особливість цьогорічного свята, пов'язана з наближенням п'ятої річниці незалежности України. Отож у цей день, 26-го травня, кияни і гості міста взяли участь у багатьох святкових імпрезах, які почалися вранці хресним ходом від місця поховання княгині Ольги на вулиці Володимирській, 2 до пам'ятника на Михайлівській площі.



Під час відкриття пам'ятника княгині Ользі в Києві.

Владики українських церков посвятили пам'ятник, а голова Верховної Ради Олександер Мороз, виступивши на відкритті, сказав, що монумент віднині є живим містком між стародавньою історією України і її сучасністю. Міністер культури і мистецтв Дмитро Остапенко зазначив, що па-м'ятник є частиною державної програми з відтворення видатних пам'яток історії та культури України, втрачених у недалекому минулому.

Свято продовжилося на Театральній площі програмою для дітей "Дитячий цвітограй", міжнародною велогонкою на обухівсько-

(Закінчення на стор. 3)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ПОБРАТАЛИСЯ АЙОВА З ЧЕРКАЩИНОЮ

ЧЕРКАСИ. — Голова обласної державної адміністрації Василь Цибенко повернувшись із ЗСА, розповів, що американський стейт Айова побратався з Черкаською областю. Сторони зобов'язалися всебічно розвивати взаємовідносини і економічну співпрацю між обома народами. Схожість умов дає надію на співпрацю в сільсько-господарській галузі, а також у торгівлі, спорті, туризмі та культурній сфері.

НА ВОЛИНІ ЗВУЧАЛИ КУБАНСЬКІ ПІСНІ

ЛУЦЬК.— З великим успіхом виступили на Волині юні артисти із Краснодарської експериментальної школи мистецтв. Гастролі пройшли під гаслом "Діти Кубані — дітям Чорнобиля!" Благодійні концерти пройшли в Маневичівському, Камінь-Каширському і Любашівському районах, які постраждали від радіяції.

ДИТИНА УСПАДКУВАЛА СНІД ВІД МАТЕРІ

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ. — Ще на початку цього року в області було зареєстровано лише дві особи, вражені чумою XX століття — СНІДОМ, а тепер їх уже 18. Найстаршому 59 років, наймолодшому п'ять місяців. Дитя успадкувало вірус від своєї 16-річної матері. Жінок серед інфікованих чотири. Решта чоловіки віком від 20 до 30 років.

ВИКИНУЛИ РЕАКТИВНИЙ СНАРЯД

ХАРКІВ. — На стоянці вантажних вагонів Харківської залізниці в одному з вагонів серед металобрухту виявлено реактивний снаряд. Металобрухт везли з Дніпродзержинського металюрґійного комбінату в Росію. Викликані сапери знешкодили знахідку.

ДЕМОКРАТИ ТЕРНОПІЛЬЩИНИ ЄДНАЮТЬСЯ

ТЕРНОПІЛЬ. — Координаційна рада демократичних сил Тернопільщини скерувала листа до лідерів п'ятьох національно-демократичних партій із закликом утворити виборчий бльок. "Протистояння між партіями правого спрямування на виборах створює сприятливі умови для діяльности антиукраїнських сил", — пишуть автори листа. Вони пропонують створити бльок на умовах формування спільного міжпартійного списку. Це, на їх думку, може стати передумовою для злиття націонал-демократів в єдину партію.

КРЕВЕТКИ (SHRIMPS) ДЛЯ ЛЬВІВ'ЯН

ЛЬВІВ. — В'язні колонії 315/50, розташованої поблизу Миколаєва на Львівщині, замість темних тюремних курток носять білі халати та фартухи. Це пов'язано з новими обов'язками на праці. Адміністрація зони підписала договір з голляндською фірмою про переробку креветок, які прибувають в Україну замороженими. В'язні очищують креветки і м'ясо з них відправляють до крамниць Львова та інших міст.

ЗАТРИМАНО ТРАМВАЙНИХ ЗЛОЧИНЦІВ

ОДЕСА. — Тут міліція затримала банду, яка пізно вечорами нападала у трамваях на поодиноких пасажирів, грабувала їх і побивши, викидала з вагона на ходу. Спочатку нікого не вбивали, але пізніше почали вбивати, щоб не залишалося свідків. Осередок банди складали четверо молодиків віком від 24 до 40 років. Були в них і помічники, яким вони віддавали частину награбованого. Покищо слідством доведено, що банда здійснила понад 40 пограбувань і п'ять убивств.

В АМЕРИЦІ

НА ЗУСТРІЧІ З РЕПОРТЕРАМИ засобів масової інформації, під час теперішніх своїх европейських роз'їздів у дорозі до Македонії секретар Департаменту оборони Вілліям Перрі прокоментував про можливість довшого перебування американських сухопутних військових частин у Боснії. Він уважає, що коли НАТО вирішить затримати свої війська на місцях, то він рекомендуватиме, щоб американські військові частини також залишились, бо в іншому випадку існуюче тендітне перемир'я готово знову перемінитися у війну. Такий коментар секретаря Департаменту оборони є політично небезпечним для президента Билла Клінтона, зокрема у цьому виборчому році. Тому речник Білого Дому Майкл МекКеррі відразу підкреслив, що це є тільки спекулятивне передбачення В. Перрі, а не конкретні пляни.

УРЯД ЗСА ПОВІДОМИВ, ЩО в середу, 12-го червня, офіційно рішено надати Північній Кореї харчеву допомогу в сумі 6.2 млн. дол., щоб допомогти з браком харчів, спричиненого повенями у 1995 році. Згідно з повідомленням Державного департаменту, згадана допомога включатиме 3,500 тонн кукурудзяно-соєвої муки призначеної для дітей нижче п'яти років, 6,600 тонн рижу і 3,000 тонн кукурудзяної каші. Допомога буде переслана через Світову харчеву програму Організації Об'єднаних Націй.

У СВІТІ

З ГОСТРИМ ОСУДОМ закону Гелмса-Биртона виступив президент Мехіко Ернесто де Леон під час офіційної візити до Канади. У своїй промові перед депутатами канадського парляменту мехіканський керівник сказав: „Як і ваша країна, Мехіко висловлюється категорично проти цього екстериторіяльного закону, оскільки він суперечить міжнародному праву. Як і Канада, ми вважаємо неприпустимими будь-які акції, які формально спрямовані проти одної держави, а насправді боляче заторкують інтереси інших держав". Мехіканський президент піддав також критиці Конгрес ЗСА за його небажання поширити рамки договору про північноамериканську зону вільної торгівлі (НАФТА).

КИТАЙ ЗДІЙСНИВ 8-го червня не один, а відразу декілька підземних ядерних вибухів, маючи своєю метою випрацювати модель нової балістичної ракети з ядерною боєголовкою. Про це повідомила токійська газета „Нігон Кейдзай", покликуючись на добре поінформовані джерела в японському уряді. Газета стверджує, що Токіо дістало від Вашінґтону докладну інформацію щодо останнього китайського атомового випробування і тепер ретельно перевіряє одержані від ЗСА дані. Потужність з черги 44-го, починаючи від 1964 року, китайського ядерного вибуху на полігоні Лобнор досягала 80 кілотонн. Пекін офіційно проголосив про здійснення одного вибуху.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaestat@travel.ios.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Без'ядерна Україна

Наприкінці травня із міста Первомайського Миколаївської области від'їхали три потяги, які вивезли до Росії останні 200 ядерних боєголовок. Ще кілька місяців тому на ділянці площею 14 гектарів був центр пускової шахти зі смертоносною зброєю, націленою на ЗСА. Тепер звідти вивезено понад 15,000 тонн непридатної землі та близько 1000 тонн залізобетонних конструкцій і завезено чорноземом. Міністри оборони ЗСА, України і Росії Віллям Перрі, Валерій Шмаров та Павел Грачов на місці знищеної пускової шахти посадили соняшники, як символ сонця і миру.

В такий спосіб Україна засвідчила свою послідовність у миролюбній політиці й з 1-го червня перестала бути ядерною державою.

Як призналися в департаменті оборони ЗСА, вони тримали цю дату в таємниці, бо до останнього часу не вірили, що Україна вкладеться у визначені терміни і встигне вивезти зброю до 1-го червня. Але Україна знову показала світові, що її політика передбачувана і її керівництву можна довіряти. На світовій арені авторитет України зріс ще на один шабель, а ЗСА можуть пишатися, що за їх сприянням здобуто чергову перемогу в мирній політиці.

Але що це дає Україні? Ми не раз чуємо , що радіти з цього приводу не варто хоча б тому, що в Росії наростають імперіялістичні настрої і зміцнюються позиції комуністів, які відверто погрожують перетворити Україну на російську губернію. То чи варто перед такою загрозою роззброюватися? Адже гарантії чужих держав, на випадок військової загрози, українців не врятують.

З цим важко не погодитися, тільки правда полягає в тому, що вивезені до Росії ядерні боєголовки Україні теж нічим не допомогли б. Ядерний гудзик — у Москві, отже Україна все одно не могла б скористатися цією зброєю, тим більше проти агресії з боку Росії, якби таке сталося. Крім того, термін зберігання ядерних боєголовок скінчився і вони становили серйозну загрозу для навколишніх українських міст і сіл. Отож, позбувшись такої зброї, Україна позбулася загрози ще однієї катастрофи, не меншої, ніж чорнобильська. З економічного боку це, звичайно, втрата, бо Росія погодилася на досить малу компенсацію. Але зберігання боєголовок на своїй території змушувало Україну витрачати все нові й нові мільйони долярів щоденно на їх обслуговування. Крім того, без втручання уряду ЗСА, Росія взагалі відмовляла у компенсації, тоді Україна могла б втратити ще більше, навіть володіючи зброєю. Для її утилізації довелося б споруджувати спеціяльний завод, або вивозити боєголовки в третю країну.

А що Україна здобула? Переважно престиж на світовій арені, проте, це теж немало важить. Наприклад, вчасне вивезення ядерної зброї відкриває для України можливість отримати додатково майже 40 мільйонів долярів допомоги, передбаченої для скорочення ядерних арсеналів. З цим пов'язували надання наступних кредитів Міжнародний валютний фонд, Світовий банк, Европейський банк реконструкції і розвитку та деякі окремі держави. За сприянням ЗСА, в Первомайському для звільнених військовослужбовців-ракетників будується ціле містечко із приблизно 100 котеджів. ЗСА пообіцяли і на Росію вплинути, щоб вона виплатила Україні обіцяних 450 мільйонів дол. компенсації.

Та головним є те, що Україна, позбувшись небезпечної зброї, показала світові мудрий і єдиний шлях до збереження миру на плянеті та врятування цілого людства. І що до неї стало більше довір'я у світі.

Хтось може заперечити, що престиж прибутків у державну скарбницю не дає і нічим Україні не допоможе. Але це не так. Коли держава політика передбачувана то й інвестори відважаться вкладати свої капітали в українську економіку, можливо, спочатку під гарантію Уряду. Тоді Україні не доведеться просити все нових і нових кредитів, які просто з'їдаються, а економіка все одно не працює, бо виробництво не росте і доходи не покривають видатків.

Найліпший шлях виходу з кризи — це економічна співпраця. Тільки вона сприятиме ростові виробництва і надходженням до бюджету. А престиж у таких випадках важливіший, ніж грошова допомога.

Стефан Касіян

ЧИ Є ПІДСТАВИ У МАРКСИСТІВ ОБРАЖАТИСЯ?

Діячі тих партій, які вже традиційно в українській пресі звуться комуно-соціялістичними, а з власних партійних трибун — „захисниками інтересів трудового народу", постійно ображаються на своїх опонентів і незалежних аналітиків, мовляв, до них не виявляють належної поваги, часто-густо закликають до усунення їх з політичної арени. „Яка ж це демократія!" — обурюються вони. — Демократія — це повний політичний спектр, і ми займаємо в ньому гідне місце — ліве. У всенькому світі існують ліві партії, і нічого".

Справді, демократія ґрунтується на толерантності та взаємоповазі репрезентантів усіх політичних ідеологій, на визнанні всіми єдиних правил гри. Хто хоче, хай буде націоналістом, хто хоче — комуністом, інший — анархістом чи ліберал-конституціоналістом, а чи й монархістом. Усі кольори потрібні політичному спектрові, аби гідно репрезентувати докорінні інтереси соціяльних груп. А без репрезентації цих інтересів неможливо віднайти оптимальний шлях розвитку держави.

Але не все так просто, як видається на перший погляд.

Поперше, яке відношення мають ліві партії до демократичного суспільства? Ніякого. Згідно із заповітами Леніна, „буржуазна" демократія потрібна лише для тих, які виступають від імени (але без доручення) робітничої кляси. Отож ті, хто не надто приховує своє прагнення поставити до стінки всіх „буржуазних" та „дрібнобуржуазних" демократів, використати і викинути всіх „інтелігентських попутників", провадити „економічний терор" проти всіх несоціялістичних форм власности — на яких підставах вони вимагають поваги чи бодай толерантности до себе? Адже нині, наприкінці XX століття, вже добре відомо, до чого саме веде здійснення червонопрапорних утопій. Тому розвинені демократичні країни вживають відповідних заходів, щоб тримати прихильників того чи іншого різновиду диктатури, наче рідкісних небезпечних звірів у зоопарку: під постійним наглядом, за забороною (оформленою законом чи традицією) займати певні пости у державній службі.

Подруге, поставимо питання: а чи є наші ліві лівими в європейському розумінні цього політологічного терміну? Аж ніяк. Европейські ліві — це соціял-демократи та „зелені". А от комуністи марксистсько-ленінського гатунку — це ліві радикали або ж ультраліві — так як расистські чи „суперпатріотичні" угрупування становлять ультраправу частину політикуму. І ті, й інші репрезентують інтереси маргінальних прошарків, що набирають вагу лише у кризовій ситуації, та індивідів авторитаро-фашизоїдного типу (є такі терміни у соціяльній психології). Для нормального політичного спектру будь-які ультра є властиво зайвими, оскільки вони щосили заважають прийняттю конструктивних рішень задля всієї нації. Таким чином, як би Олександер Мороз та компанія не намагалися „соціялдемократизуватися", поки на з'їздах комуно-соціялістів України над президією стирчить бюстик Ілліча, поки червонопрапорні партійці публічно не покаялися у всіх злочинах ВКП(б)—КПСС, поки широкому загалові розповідають казочки про переваги „загальнонародно"-державної власности, доти ніякої соціял-демократизації чи бодай еврокомунізації ультралівих України немає і бути не може, отже, немає підстав вважати їх цивілізованими учасниками політичного процесу.

Потретє, серйозно шанобливому чи бодай стриманому ставленню до комуно-соціялістів заважає ще й процес їхньої політичної трансформації, початки якого ми спостерігаємо в Україні і дальші стадії — в Російській Федерації. „Старші брати", ідейні надхненники ультралівих України, вже подолали основну частину шляху трансформації з марксистсько-ленінських інтернаціоналістів на російських націонал-соціялістів. Почався цей шлях ще за товариша Сталіна, тривав за Брежнєва й Андропова, і нині Геннадій Зюганов має всі шанси гідно завершити його, розставивши крапки над „і". Націонал-соціялісти, на противагу большевикам, зовсім не прагнуть тотальної націоналізації промисловости та створення колгоспів, вони „просто" ставлять економіку під тотальну контро-

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ



Про новий спорт і нову небезпеку

Мені невідомо, як ця нова спортова небезпека проявляється в інших великих містах ЗСА, але у нас в Ню Йорку — це справжня пошесть і загроза для пішоходів, в першу чергу для автомобілів, які для більшости з нас є постійними і єдиними середниками комунікації.

Хто з тих, які щоденно йдуть вулицями Ню Йорку до праці, не пережив в останні роки того страху і дуже неприємного почуття, коли побіч авта, а найчастіше йому напроти, вискакує з шаленою швидкістю якийсь шаленець на роликах і, не дивлячись на напрям руху, що панує довкруги нього, жене, немов навіжений, якби за ним летіла нечиста сила, або принаймні цілий поліційний відділ.

Ролики — це найновіша і дуже заразлива „пошесть", амок, який огортає людей майже кожного віку, від зовсім молодих до підстаркуватих, щоб не назвати їх прямо старими.

Читаємо в пресі, що нині нараховують їздців на роликах 25 мільйонів осіб, а кількість кожного місяця збільшується у застрашаючій швидкості.

Цікаво, хто був винахідником і популяризатором роликів і хто став з того приводу мільйонером? Напевно знаменито заробляють на тому новому газарді усі крамниці, що займаються продажем роликів та всіх потрібних до науки їзди аксесуарів: наколінників, шоломів і, розуміється, відповідного одягу. (Хоча довелося вже бачити на роликах старого чоловіка у т. зв. бюровому вбранні — білій сорочці і краватці з течкою на довгому ремені, перевішеною через плече).

Одне певне: цей новий спорт не залишає, здається, нікого байдужим, як це є з іншими видами спорту. Можна бути зовсім не зацікавленим їздою на лещатах, ковзанах чи навіть переживати спокійно матчі національного американського спорту — бейсболу. Однак знайдіть мені одну людину, принаймні в Ню Йорку, яка байдуже ставиться до їзди і до їздців на роликах? Цей спорт можна або ненавидіти, або в ньому кохатися (якщо ви належите до тих, які його ганяють і є в тій ділянці дійсними „асами"!). Для всіх, що є лише глядачами, кожний потенціяльний їздець — це певна і мурована небезпека, байдуже, чи ви ідете пішки хідником, чи їдете автом або переходите вулицю. Ніколи тепер невідомо, коли зненацька вирине гуркочучи такий „їздець апокаліпси" та з повним розгоном перетне вам дорогу, з цілою певністю, що він має через свою швидкість право першости. Коли ідете пішки, на вас чигає небезпека, що вас потрутять, коли їдете автом, збирає вас страх, що такий шаленець потрапить вам під колеса і доведеться платити високу кару за його пошкодження.

Ролики самі для себе нешкідливі, а їх швидкість уможливлює нюйоркцям рухатися в "rush hour" куди краще, ніж автом чи пішки, але всім іншим вони ніяк не полегшують життя. До того треба мати на увазі, що серед ентузіястів того спорту завжди є і будуть початківці і для тих, що не їздять, справжня біда, бо вони немов на тренувальному майданчику, яким такі початківці вважають вулицю. А вже найгірше, як їде удвійку закохана пара, тримаючись солодко за ручки, а до того ще й коли хлопець щойно вчить дівчину, як рухатися і вона ледве тримає рівновагу.

Тоді вже вам горе! Тому з полегшою вичитала я в пресі, що вже підписаний закон, яким їздці на роликах мають платити такі самі кари, як водії авт чи мотоциклів. Грозять також обмеженням їзди на хідниках, що дай нам Боже! Але ентузіясти нового спорту живо протестують, а що їх вже є в Ню Йорку 500,000 і кількість зростає з кожним днем, то наше побожне бажання ледве чи сповниться і ми, звичайні громадяни, хіба програємо цю рунду. Отже, будемо як досі в постійній небезпеці щодо тої „пляґи" і можемо мати лиш одне бажання, щоб вона скоріш зникла і пропала, як багато інших перед нею. А наразі... Упс! Лежу! Рятуйте!

О-КА

Осип Данко

Сто років перебування українців у Чехії та Моравії

Zilynskyj Bohdan, "Ukrajinci v Čechách a na Morave: (1894) 1917 — 1945 (1994)". Praha: Nakladatelstvi X-Egem vydalo s podporou Ministerstva kultury České republiky pro Výbor "Oni byli prvni", 1995. 128 p.

У 1995 році в празькому чеському видавництві появився завдяки допомозі міністерства культури Чеської Республіки цікавий і цінний довідник, який документує історію життя й географічне розселення українців у Чехії та Моравії протягом 1894—1994 рр., тобто за сто років. Автором дослідження є молодий, але вже широковідомий дослідник-україніст, співробітник Академії наук Чеської Республіки д-р Богдан Зілинський.

Інтригуючою є початкова дата цього дослідження. Автор, щоправда подає загальні вступні відомості про спорадичні відвідини чи перебування в Чехії українців не тільки з Австро-Угорської монархії, тобто закарпатців, галичан і буковинців, але також українців зі Східньої України ще перед, а зокрема під час та після Слов'янського з'їзду в червні 1848 р. в Празі. Але основне дослідження починається 1894 роком. Річ в тому, що — як це не дивно і дотепер ледве чи відомо — найвідоміший і найважливіший трактат в історії української політичної думки на переломі XIX—XX століть і руху за усамостійнення України, датований саме в місті Їглава 22 листопада 1894 р., зв'язаний з Чехією. Є це праця "Ukraina irredenta" Юліяна Бачинського, тодішнього 24-літнього абсольвента права Львівського Університету, який, будучи в австрійській армії, опинився в касарнях Їглави. Там він, перед висилкою рукопису праці проф. М. Драгоманову до Софійського університету в Болгарії, відшліфовував тези про конечність постання незалежної української держави. Опублікована в 1895 році праця Бачинського стала предметом широкого обговорення українських студентів, які невдовзі почали прибувати до Праги на студії в Карловому університеті.

У книзі на основі архівних матеріялів, стисло і дуже речево та проглядно представлено чергові хвилі напливу українців до Чехії, починаючи головно від студентів, які в останніх роках XIX та на початку XX ст. почали прибувати до Праги та Пршібраму на студії. Вибух Першої світової війни спричинив втечу перед російськими царськими військами українців, поляків і жидів до Моравії і Чехії, де для них були побудовані бараки, коли вже в селах не стало для них місця. Цікаво, що в містечку Хоцень в останніх днях 1914 року створено табір для втікачів, в якому в кінці 1916 року було приміщено коло 9,000 українців з Галичини, Буковини й Волині, а в таборовій школі в тому році навчалося 1,711 дітей.

Потім прибула до Чехії хвиля полонених українців — вояків та офіцерів російської армії, яких приміщено в різних таборах, в тому числі також у відомому таборі в Йозефові. Ще іншу хвилю новоприбулих творили інтерновані з кінцем війни вояки Української Галицької Армії в північній Чехії. Захоплення України большевиками спричинило дальший ріст українських емігрантів в Чехії, а крім того, з приєднанням Закарпаття до ЧСР в Чехії почали появлятися мігранти з Закарпаття, громадяни ЧСР. 1939 рік та кінець війни викликали дальший великий ісход.

Лише частина українців залишилася на постійно в Чехії і Моравії, а інші (студенти, заробітчани, інтерновані) в різний час поверталися в Україну, а інші подалися після Другої світової війни до західньоевропейських та інших західніх країн.

Те, що Чехія була близька до українських земель, було одним з факторів, чому саме там зупинялося так багато українців. Іншою важливою причиною був демократичний лад і можливість набувати знання, нові спеціяльності, а також можливість організувати й утримувати культурні й освітні установи, як хор, „Просвіти", музеї; оснувати й розвивати наукові й навчальні установи, як Подєбрадська академія, Ук-

(Закінчення на стор. 3)

ЗБЕРЕЖЕННЯ НАШОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТИ

Євген Чолій,
голова Проводу КУМО при СКУ

ПРОБЛЕМИ ТА ЇХ РОЗВ'ЯЗКИ

(З матеріялів пленарної сесії СКУ 31-го травня і 1-го червня)

Задумуючись над сьогоднішньою темою, мене деякий час турбувало таке парадоксальне питання: чи проголошення незалежности України посилить асиміляційний процес серед українців у діяспорі та прискорить заникнення нашої національної ідентичности? Бо дійсно, до часу проголошення незалежности України, українську діяспору як цілість цементувала одна велика ідея — допомогти українському народові здобути самостійність. Це була „raison d'etre" кожної нашої релігійної, суспільно-громадської та політичної організації.

Цей ідеалістичний світогляд спричинився до жертвенности, альтруїзму, відданости і самопосвяти для громадського добра іміграції по Другій світовій війні. Ми сьогодні втішаємося великими здобутками їхньої праці на відтинку церковного, суспільно-громадського, виховного і господарського життя. Прикладами цього можуть послужити наші прекрасні церкви, культурні центри, народні доми, наукові катедри при університетах, численні видавництва, українські школи, кредитові спілки і відпочинкові оселі.

Крім цих матеріяльних здобутків, ми у великій мірі не змогли зберегти молоде покоління з українською духовістю, в результаті чого наша організована громада звужується і тепер переживає певну кризу.

Очевидно, для цього є оправдуючі і неоправдуючі причини, а саме:

1. Тенденційне заперечення Заходом довгі роки існування української нації, не лише на політичних форумах, але і в шкільних програмах, спряло відчуженню від українського кореня;

2. Культурно розвинене та економічно сильне довкілля притягало імігрантів, а тим більше тут народжених дітей;

3. Відкрите суспільство, без наочної дискримінації, стимулювало інтеграцію із сподіванням на кращі життєві здобутки та успіхи;

4. Зріст добробуту серед іміграції мимоволі приглушував ідеалістичний підхід до життя;

5. Перенаголошування ідеалістичного світогляду серед мас, а зокрема молоді, що виростала в матеріялістичному світі, творило так званий „generation gap" і відчуження молодого покоління від світогляду їхніх батьків.

Мабуть, слова Президента України Леоніда Кучми, що „національна ідея не спрацювала", не тільки відносяться до України, але і до діяспори, а особливо щодо виховання молодого покоління.

Однак як в Україні, так і в діяспорі, ця національна ідея ніколи не мала змоги повністю поширитись і дати належні результати, бо в Україні багато її ще далі заперечують, включно з урядовими чинниками, а на іміграції її не сприяють в рідних хатах несвідомі батьки.

Така є наша теперішня дійсність. Тому проголошення незалежности України може допомогти нам відродити українську духовість серед ширших кіл нашого поселення.

Сьогодні Україна існує. Її визнають майже всі держави і наш зв'язок з Україною, і тим самим з українством, стає більш конкретним, а не тільки уявним. Тому треба з цього повністю користати та робити такі зв'язки якнайбільш численними і корисними. Тут особливо є побажані спільні наукові семінари, культурні виступи кращих ансамблів і мистців, виміна студентами, розвиток українських кредитових спілок, спільні молодечі табори в Україні та в діяспорі, використання урядових програм, як, наприклад, тут, в Канаді, Канадсько-Українського Партнерства у співпраці з Конгресом Українців Канади.

Проголошення незалежности України дало нам у діяспорі ще одну нагоду відродити українську духовість серед молодого покоління. Щоб цю нагоду не втратити, мусимо поставити правдивий і конкретний наголос на українську людину, щоб в майбутньому нашими матеріяльними здобутками могли користуватися наші українські діти, а не перебирали їх чужі.

В такому напрямку молодечі організації тепер стараються працювати. Цього року, як і минулими роками, Пласт і СУМ організують ряд семінарів і таборів в Україні та в діяспорі, запрошуючи до участи молодь з України. Найбільше видною такою імпрезою буде Світовий Злет Дружинників СУМ в Атланті під час Олімпійських Ігор з участю сумівців з України.

Від часу проголошення незалежности України постійно виникають різні фінансові вимоги до Заходу від України, а навіть і східньої діяспори, які до певної міри нас вичерпують. Тому, так як добре провадження підприємство мусить мати певний плян і визначені пріоритети, так само ми в діяспорі мусимо застановитися над нашими потребами для самозбереження та встановити, наскільки ми в дійсності є тепер спроможні допомагати Україні.

Перш за все нам треба звернути увагу на українську молодь та на українських дітей. Треба подбати, щоб в українських школах вчили найкомпетентніші учителі та щоб шкільні матеріяли відповідали сучасним вимогам, беручи до уваги, що більшість наших дітей тепер, на жаль, треба навчати українську як другу мову.

Треба також робити заходи і творити тиск на батьків, щоб українська мова ставала знову рідною і вживаною мовою в наших хатах.

(Закінчення на стор. 3)

ПОДІЇ

КОНЦЕРТИ УЧНІВ УМІА

Ірвінгтон, Н. Дж. — Український Музичний Інститут в Нюарку влаштовує два концерти, в яких братимуть участь учні викладачів Д. Каранович, Т. Богданської, Т. Булат, Н. Слободяник, З. Гельбіг, Р. Венке і Т. Гринишин. Концерти відбудуться у середу, 19-го червня, і у вівторок, 25-го червня, о год. 7-ій вечора в залі УНДому, 140 Проспект аве. в Ірвінгтоні, Н. Дж. Увесь дохід призначено на школу св. Івана Хрестителя.

ВИСТАВКА ТВОРЧОСТИ М. БУТОВИЧА

Ню Йорк. — Українська Вільна Академія Наук у ЗСА запрошує на виставку, присвячену творчості Миколи Бутовича, яка триватиме до 23-го червня. Виставка діє в будні від 1-ої до 5-ої год. після полудня, в суботи і неділі — відкрита за домовленням, тел. (212) 222-1866. Адреса УВАН: 206 захід 100-та вул. в Ню Йорку.

ЗУСТРІЧ АБСОЛЬВЕНТІВ І УЧНІВ ГІМНАЗІЇ У МЮНХЕНІ-КАРЛЬСФЕЛЬДІ

Союзівка. — Тут 19-20-го жовтня ц. р. проходитиме товариська зустріч абсольвентів та учнів Української гімназії в Мюнхені—Карльсфельді з нагоди 50-ліття матури. Підготовчий комітет просить у справі зголошень і замовлень кімнат звертатися на Союзівку, тел. (914) 626-5641, адреса Soyuzivka, Ukrainian National Ass'n Estate, Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446.

ВИСТАВКА КАРТИН Я. ВИЖНИЦЬКОГО

Гантер, Н. Й. — Тут у неділю, 30-го червня, відкриється виставка нових картин Ярослава Вижницького, яка експонуватиметься у власній галереї автора. Виставку відкриє скульптор Зенон Голубець; діятиме вона протягом цілого літнього сезону. Телефон для інформацій (518) 263-4507.

Діяльність ЗУАДК в різних частинах світу

Цим разом хочемо поінформувати українську громаду про цьогорічні пожертви та подяки, хоч селективно, щоб читачі української преси не втрачали духового зв'язку з нашою допомоговою установою ЗУАДК.

Треба зважити, що це нелегке завдання, тому що перед нами великий документальний матеріял, не хотілося б при тому знецінити вияв доброї волі, жертвенности і почуття, не згадавши цілого ряду імен, та, на жаль, неможливо всіх тут подати, хіба в наступному дописі.

Без щедрих пожертв праця ЗУАДК була б неможлива.

Тому в першу чергу хочемо висловити від Екзекутиви й Дирекції ЗУАДК щиру подяку за надіслані фонди за 1996 рік. Це щедрий дар Української Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" (Філядельфія) в сумі 3,000 дол. Перший Український Федеральний Щадничий Банк (Чикаго) виділив 2,000 дол., Федеральна Кредитова Кооператива СУМА (Йонкерс, Н.Й.) — 750 дол., Українська Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" (Гартфорд) — 250 дол., також Українська Кредитова Кооператива „Будучність" (Воррен, Миш.) — 500 дол. та федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" (Клівленд, Парма, Огайо) — 100 дол.

Особливо цінними й зворушливими є датки з нагоди сумних родинних та громадських подій — це збірки на ЗУАДК з похоронів наших заслужених громадян: за давнім українським звичаєм дають у пам'ять покійного.

У 1995 році надіслано з похоронів св. п. д-ра Богдана Сілецького — 1,685 дол., з похоронів св. п. Василини Трицецької — 1,268 дол.

А з 1996 року надійшли пожертви в пам'ять св. п. Миколи Кавки – 580 дол. Також з похорону св. п. інж. Лева Яцкевича — 50 дол., з похорону св. п. Мар'яна Шарана — 345 дол., з похорону св. п. Дарії Заваловичі — 205 дол., з похорону св. п. Зіни Раковської — 25 дол., з похорону св. п. Зенона Берегульки — 150 дол., з похорону св. п. інж. Адріяна Горницького — 175 дол.

Екзекутива щиро вдячна усім родинам покійних громадян. Цими шляхетними датками родини покійних засвідчують водночас і волю, і настанову своїх близьких, що назавжди відійшли від нас.

Не менше цінними є для ЗУАДК пожертви на нашу Коляду чи на Писанку незаможних пенсіонерів, самітніх і хворих, які своїми навіть невеличкими датками засвідчують свою відданість українській справі.

Даємо приклади тих пожертв: пенсіонерка вдова Еміля Микитів прислала 30 дол., Богдан Козак, 85-літній емерит, — 25 дол., окрім того, для хворої Настусі Кроптич — 15 дол., Василь Бриздун, 82-річний, що кожного року посилає датки, надіслав 25 дол., Стефанія Адамович, німечна й самітня — 6 дол.

Пенсіонери, що приїхали до ЗСА через ЗУАДК в 1950 році, Василь Бойцуняк з дружиною з вдячністю для ЗУАДК на допомогу бідним у рідному краю прислали 50 дол. Недужий пенсіонер 87-річний Петро Твердохліб — 5 дол. Не дивлячись на свої болі й турбот вони діляться з братами й сестрами в Україні, тож їм особлива подяка.

Є й такі жертводавці, які визначають, навіть при своїх скромних можливостях, на яку ціль надсилають свій дарунок. Наприклад, Станіслав Берегулька надіслав 150 дол. на допомогу школам у східних областях України.

До пожертв також належать так звані „звороти" певної суми оплат гренту, призначених працівникам гренту і членам Екзекутиви. Тут маємо на увазі Христину Кульчицьку і Христину Сеник.

Є пожертви, й не раз на поважні суми, від тих громадян-патріотів, що все життя тяжко працювали, а будучи немічними, свої збереження записують на потреби ЗУАДК. Є це також добрий давній звичай християнської України записувати свої збереження на шляхетні допомогові, релігійні та інші цілі. Тому варто б заохочувати старших віком людей виконувати оцей акт запису збережень на допомогу потребуючим українцям в Україні й інших країнах світу.

За висилки допомоги надходять до ЗУАДК подяки за отриману поміч.

Ще в кінці 1995 року отримано подяку за фонди на видання хрестоматії української літератури — 4,000 дол. у Донеччині, автора В. Оліфиренка з післямовою Н. Пазуняк, від Українського Культурологічного Центру в Донецькому, очоленого Володимиром Білецьким. Надіслано також видану вже книжку за ці фонди. Тираж 7,000 примірників, розіслано вже до шкіл у Донеччині. Інша подяка прийшла з околиць південної Миколаївщини за 10 пакунків з уживаним одягом. Пише листа священик о. Юрій Кролевський, який організував там дві греко-католицькі парафії для населення, що було за сталінських часів переселене на південь і схід України зі західних земель, працює також для парафіян в Одесі.

Нещодавно наспіла подяка з Полтавщини (Кременчуг) від Жіночої Громади та Обласної Ради за допомогу ліками для хворих на лейкемію дітей. Ліків закуплено на суму 500 дол., яку передала устанoва ЗУАДК депутатові Вікторові Тереневі.

Надійшла подяка від Фундації ім. О. Ольжича в Києві та від видавництва ім. О. Теліги за суму 1,000 дол., уділену на видання книжки П. Лаврова „Історія південносхідної України" з дуже доброю документацією, статистичними даними, бібліографією, що є конечною для шкільництва Донеччини. Видану книжку надіслано з написом для ЗУАДК.

Є ще подяка з Києва за даток від родини Тиричів і Рілів на піклування хворим хлопчиком Богданчиком. Є також подяка з Самбора за даток на піклування хворою на рак жінкою Любою Хури, яка, на жаль, уже померла.

Маємо також подяку за уфундування матеріялу на пошиття прапорів від Нововолинського Братства — членів ОУН-УПА в Луцьку.

З молодечих організацій — подяка від станичного Пластової станиці в Філядельфії Б. Турченка за підтримку.

З теренів з-поза України є зворушлива подяка з Румунії від голови Союзу Українців Румунії Степана Ткачука, письменника і громадського діяча, який подав список багатодітних родин і вдвіць з дітьми, що отримали допомогу по 100 дол. від ЗУАДК з суми 1,000 дол. Родини ці проживають в Мараморщині, на Буковині (південній), в Банатах, Добруджі.

С. Ткачук наполягає на створенні філії ЗУАДК в Румунії, приміщення вже приготоване, треба все офіційно оформити в Букарешті.

На окрему увагу заслуговує також лист зі Загребу від Владислава Мікдоша, який опікується своєю паствою у Боснії при всіх труднощах і небезпеках, які там тепер є. Єпископ Славомир дякує за спроможність хоч трохи допомогти душпастирям і родинам з дітьми.

Вже віддавна йде допомога ЗУАДК до Парани (Бразилія) священик о. Сергій дякує за допомогу семінарії, де навчаються 60 семінаристів. Є теж подяка з колегії Сан Джозе з Парани (о. Доротей Крефер) — подяка за допомогу добудувати семінарію та для бідних семінаристів. Також є подяки від сестер-монахинь, які працюють над вихованням дітей: від Рожі Гавдиди та Сестер-служебниць — Надії з Бразилії і Тереси з Аргентини.

Пильну увагу приділяє ЗУАДК допомозі жертвам Чорнобильської трагедії — спрямовує до окремих фондів з цим спеціяльним призначенням або в акутних випадках висилає допомогу потребуючим хворим дітям, наприклад, до Новоград-Волинського для трьох хворих дітей.

Все це лише приклади, куди йде допомога ЗУАДК. Маючи такі різні форми допомоги, можна завжди знайти ділянку, на яку давній громадянин чи громадянка хотіли б уділити і свою допомогу.

Н. П.

В Москві...

(Закінчення зі стор. 1)

ріс Грушін, базуючись на опитуванні найвідоміших політиків і громадських діячів, запевнив, що Б. Єльцин і Ґ. Зюґанов дістануть однакову кількість голосів — в межах від 25 до 35 відсотків.

Всі соціологи зійшлися у думці, що друга тура президентських виборів є неминучою.

Відкрито...

(Закінчення зі стор. 1)

му шосе, атлетичним пробігом на Хрещатику, відкриттям монументального знаку на майдані Незалежности, від якого починається відлік відстаней від центру Києва. Біля арки Дружби народів, Українського Дому, на майдані Незалежности та на Співочому полі у Печерському ляндшафтному парку відбулися концертові програми „Мелодії весняного Хрещатика", „Княжий вечір в Хрещатій долині", „Вінок пісень над Києвом цвіте", „Чолом тобі, наш древній Києве" з участю найкращих творчих колективів Києва і України.

Відбулися також міжнародний ярмарок у Виставочному центрі та міський ярмарок на Контрактовій площі, свято мистецтв „Вернісаж" на Андріївському спускові, а на Дніпрі „Княжа реґата-96".

Гуморист М. Савчук видав нові збірки поезій

Український гуморист і журналіст із Коломийщини, який тепер в ЗСА видав у Видавництві „Саменький" в Пармі, Огайо, дві збірки поезій написані, як сам у вступі до них зазначує, впродовж короткого часу. Перша поетична збірка видана маленьким форматом 9х15 має назву „Вірші однієї ночі" і, як пише автор, постала вона впродовж одної ночі.

Друга збірка п.з. „Січневий віршепад", написана, як вказують дати після кожної поезії, впродовж січня цього року і вона віддзеркалює тугу автора за рідною землею, як також його спостереження „про вічне і минуще". Тому, що автор на ділі гуморист, то деякі із них є гумористичного характеру. Обі ці збірки вийшли скромним накладом 50 примірників та можна їх купити під адресою, що її подаємо при кінці цієї замітки.

У підготові до друку є нова збірка М. Савчука, цим разом гуморесок про ЗСА і поселенців-українців п.з. „Аме-рика!", яка появиться в цьому самому видавництві, що й попередні. Там теж видано збірку гуцульських сороміцьких коломийок, що їх зібрав М. Савчук, а у 1995 році вийшли пародії на вірші коломийських поетів п.з. „Перекривини".

Усі ці збірки, що вийшли в мінімальному накладі, можна замовляти по 10 дол. (за виїмком „Віршів однієї ночі", що коштують 5 дол.) у Ohio Export Corporation, 6026 State Rd., Parma, OH. 44134.

Передвибоча...

(Закінчення зі стор. 1)

Представник „Укрексімбанку" сказав, що під час передвиборчої кампанії в Росії серед чужоземних інвесторів зросло зацікавлення українським ринком облігацій.

За словами М. Мельничука, навіть перемога Б. Єльцина може спричинити більший відплив капіталу з Росії. Однак В. Литвицький вважає, що приплив капіталу в Україну тимчасовий. Якщо виграє Б. Єльцин, валюта знову повернеться до Росії, бо економічна політика цієї країни знову буде визначеною.

Як представник „Укрексімбанку", так і М. Мельничук погодилися, що приплив капіталу в Україну несе в собі риск інфляції, яка у травні була рекордово низькою — 0.7 відсотка.

В. Литвицький сказав, що Уряд стежить за цим припливом капіталу. Проте, за його словами, головне питання полягає в тому, де цей капітал буде: в обміні валюти чи в ринкові капіталу, який для України важливіший.

Він також сказав, що стабілізація карбованця може негативно позначитися на експортерах, оскільки зростаючі ціни роблять українські товари менш конкурентними. Україна мала 404 млн. дол. торговельного дефіциту у першому кварталі цього року.

Чи є підстави...

(Закінчення зі стор. 2)

лю партії-держави. Націонал-соціялісти зовсім не декларують як мету звільнення всіх народів від експлуататорського ярма, вони спрямовують вогонь критики на „народи-експлуататори" і нацистів, обов'язково готують державу до збройного опору „плютократам" і „буржуазним псевдодемократам", а для цього приєднують території всіх сусідів, хто вчасно не підготувався до відсічі агресорам, особливо полюбляють нацисти „добровільні приєднання братніх народів".

І крім усього іншого, лихо ще й не в тому, що нинішні комуністи-соціялісти України не захотіли (за прикладом своїх центральноєвропейських колег) змінитися у зміненому світі. Лихо в тому, що вони ще кілька років тому належали до найбездарніших, найпровінційніших компартійних та комсомольських функціонерів, котрі якщо щось і вміють, то тільки „підсиджувати" конкурентів у боротьбі за владу. А позитивна програма... Якщо за 70 років, маючи царську скарбницю, нафту Сибіру, карпатський ліс, золото Колими та, головне, практично безкоштовну робочу силу, більшовики не створили нічого конкурентоздатного порівняно з Европою та Америкою, звідки вона раптом візьметься тепер.

Отож, глянь чи в минуле наших комуно-соціялістів (провінційних номенклятурників), чи у теперішнє по-холуйськи „зачарованих на схід" марксистів-ленінців, чи у майбутнє, коли вони вже стануть закінченими (мало)російськими наці, жодної причини ставитися до них із повагою, як до цивілізованої політичної сили демократичного суспільства, немає. І ніхто, крім них самих, у цьому не винен.

Проблеми та їх...

(Закінчення зі стор. 2)

Далі, наше духовенство мусить частіше заохочувати і переконувати батьків навчати своїх дітей української мови і зберігати українські традиції.

Українські молодечі і студентські організації не можуть далі йти по лінії найменшого опору, а навпаки, бути кузнями для вжитку української мови і плекання української духовости.

Мусимо допомагати нашим мистцям розвивати свої таланти і тим самим збагачувати наше культурне життя.

Здійснення таких завдань запевнить наше дальше існування. Тому потрібно, щоб вони були пріоритетами наших організацій, церков, громадських надбудов та фінансових інституцій. Очевидно, вся свідома громада повинна не тільки морально (себто на словах), але і матеріяльно підтримувати таку працю.

Такими засобами ми збережемо нашу національну ідентичність і посилимо діяльність української діяспори, а сильна діяспора зможе відповідно допомагати Україні. Бо дійсно, будучи добре зорганізованою, українська діяспора матиме більший вплив на уряди і в цей спосіб зможе допомагати Україні одержувати кращу політичну та фінансову підтримку, подібно, як це робить жидівська діяспора для Ізраїля. Очевидно, що українська діяспора буде також багато користати із сильної, розвиненої і багатої, під кожним оглядом, України.

Ми живемо в дуже критичному часі. Так як Україна не може програвати Богом даної незалежности, бо другої може не бути, так само українська діяспора не може далі жити ілюзіями, щоб не зазнати повного занепаду.

Живемо в дуже важливому історичному періоді. Живемо на світанку відбудови української національної держави. Нехай це стимулює нас до посиленої і конкретної праці для збереження нашої національної ідентичности.

У СЕРЕДУ, 12-ГО ЧЕРВНЯ, з хутора „Вільних людей" поблизу місцевости Джордан у стейті Монтана, що його вже впродовж 80 днів тримають в оточенні агенти ФБІ, звільнилася ще одна особа. Цим разом це 16-річна Ашлі Андерс, яка сказала посередникам переговорів, що вона біжиться смерти та опинилася в цьому середовищі тільки завдяки своїй матері, котра її туди привела. Вона також є останньою із малолітніх осіб, які перебували на хуторі, її вихід з хутора відразу спричинив різного роду спекулювання — можливого швидкого закінчення цієї облоги наскоком ФБІ, або ще гострішими застосуваннями санкцій. Одначе речники ФБІ заперечили подібні припущення та сподіються мирного полагодження цього конфлікту. Довго не прийшлось чекати, бо вже у четвер, 13-го червня, останніх 16 осіб з і загаданого хутора віддали себе у руки правосуддя.

ПОСАДНИК ТЕЛЬ-АВІВУ Ронні Мільо, який належить до помірковного крила партії Лікуд і є одним з найближчих дорадників нового прем'єра Беняміна Нетаняґу, провів переговори з Фейсалом Гуссейні, членом кабінету міністрів палестинської автономії, заступником Ясіра Арафата. Це була перша офіційна зустріч ізраїльтян і палестинців після парляментарних виборів в Ізраїлі. Р. Мільо запевнив Ф. Гуссейні, що уряд Б. Нетаняґу готовий до продовження мирного процесу. Відомо, що лідер партії Лікуд до виборів не раз відверто погрожував, що загальмує мирні переговори з арабами. „В політичній дійсності, коли треба керувати країною, мусиш робити те, чого раніше навіть не припускав",— сказав Р. Мільо.

Сто років...

(Закінчення зі стор. 2)

раїнський Вільний Університет, Соціологічний інститут, Моджанська гімназія тощо; творили ідеологічні чи політичні угрупування, видавництва, розвивали інтенсивні дискусії над культурними чи політичними проблемами.

Увесь цей інституційний стан і розвиток, а також дані й портрети виникаючих науковців, культурних діячів і політичних особистостей, які протягом 1894-1994 рр. перебували й діяли в Чехії й Моравії, представлено в книзі виважено й прозоро. Окрему частину праці творить впорядкований за абеткою огляд десятків чеських і моравських місцевостей, де знаходились українські громади та установи, разом з портретами та іншим багатим ілюстративним матеріялом.

У книзі, крім подання огляду раніших важливіших праць цієї ж тематики, зокрема про період 1919-1939 рр. та про культурні зв'язки українців з чехами, подано резюме англійською, російською й українською мовами, а також покажчики осіб та місцевостей.

Книга виявиться корисною як для дослідника міграційних процесів в Европі, так і для дослідника специфічно української діяспори, а також для загального читача, який з тих чи інших причин схоче познайомитися з питанням українців у Чехії і Моравії. Окрему вартість представляє книга для всіх тих українців, чий життєвий шлях в той чи інший час проходив через Моравію та Чехію.

Ділимося з нашим громадянством сумною вісткою, що в дні 8-го травня 1996 р. відійшов у вічність давній учасник Капелі Бандуристів і організатор концертів Капелі в західній Канаді

св. п.

МИРОН ГОШУЛЯК

з Калгари, Алб.

Висловлюємо глибоке співчуття родині покійного і друзям та всім нашим членам капелі, які так любили милого колегу Мирона.

Хай буде легкою нерідна земля та вічна пам'ять!

УПРАВА КАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ

ПОДЯКА

В четвер 14-го березня 1996 року відійшла у вічність наша незабутня МАТИ і БАБУСЯ

бл. п.

ОКСАНА КЛЮФАС

Дякуємо всім, які в останні місяці її життя відвідували та підтримували її на дусі, а головно Владзі Гірняк та Христині і Тоні Льорх.

Щира подяка о. А. Костикові за відвідини в шпиталі, молитви та прощальні слова.

Дякуємо всім, які зайнялися приготуванням тризни.

Дуже дякуємо Андрієві Букові, теті Ірені Клюфас та Ксені Драган за так гарні, теплі і зворушливі слова.

Сердечна подяка всім за молитви, Служби Божі за душу нашої покійної мами, за вислови співчуття, квіти та пожертви в її пам'ять.

Датки зложили:

НА ФОНД ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ:

300 дол. Centrifugal Associates Inc.;
по 100 Ярина і Филип Бодрак, д-р Омелян і Ірена Клюфас, Марта Клюфас, Мар'ян і Іванна Коць, Юрій і Дарія Костів, д-р Трувор і д-р Христина Кузьмович, Ольга Смаль, Юрій і Марія Українські;
по 50 Андрій і Катерина Бук, д-р Галина і д-р Святослав Клюфас, Іван і Христина Клюфас, Зенон і Теодозія Савицькі, Нестор і Анізя Шуст;
30 Тиміш і Мирося Ганкевич;
по 20 Таня Драган, Ірена Качмарська, Володимир Левицький;
10 Іван Круль.

НА ЦЕРКВУ св. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ в ГАНТЕРІ:

50 д-р Іван і Наталія Макаревич.

НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ в НЮ ЙОРКУ

30 Марта Вижницька;
20 Ольга Кобзяр.

НА ПЛАСТОВЕ ВИДАННЯ АВ-у-у.

50 Роман Воронка.

РОДИНА

Торонто вітає нового амбасадора України

В неділю, 30-го квітня ц. р., в приміщеннях Українського Культурного Центру в Торонто, Конгрес Українців Канади, Відділ Торонто, влаштував офіційну зустріч-прийняття з новопризначеним амбасадором України Володимиром Фуркалом, який є вже третім з черги в Канаді, після Віктора Батюка і Левка Лук'яненка.

При вході до по береги заповненій залі амбасадора привітали в національних строях дві дівчинки з України: Марія Загурська гарним віршем, а Анна Соболюва мистецькою картиною в пам'ять чорнобильської катастрофи і квітами. Картину подаровано на пам'ятку зустрічі В. Фуркалові від КУК. Опісля гість в оточенні корпусу торонтонського консуляту, під щирі і рясні оплески, увійшов до залі та зайняв своє почесне місце.

Голова торонтонського КУК Марія Шкамбара коротким словом українською і англійською мовами привітала амбасадора, почесних гостей — представників різних амбасад, чисельних представників української і інших етнічних груп, усіх учасників, відкрила програму вечора, яку до дальшого ведення передала заступникові голови КУК Вікторові Педенкові. Учасники під проводом П. Бубели відспівали „О Кенада".

Гостя вітали: посол Онтарійського уряду Дервін Шей, від СКУ д-р Олег Романишин і Анна Бурій від Комітету Українок Канади. Генеральний секретар СКУ Ярослав Соколик і ред. Василь Дідюк, привітавши амбасадора, перший вручив йому „Нарис історії", другий з побажанням доброго канадського гумору книжку „Смійтеся на здоров'я". На зустрічі були заступлені консуляти таких держав: Японія, Франція, Естонія, Німеччина, Литва, Китай, Болгарія, Румунія, Словаччина, ЗСА і Польща. З українського консуляту в Торонто були: генеральний консул Сергій Боровик, консул Олександер Соботович, консул Володимир Верхняцький, віцеконсул Анатолій Алексієнко і торговельний експерт Ігор Князев. Місто Торонто заступав радний Дейвид Гачен. Наспів цілий ряд листовних і телеграмних привітів, побажань.



Я. Соколик (зліва): В. Дідюк (справа) вручають книжки амбасадорові Володимирові Фуркалові. (Світлив Я. Корець).

У довшій змістовній і з прецизією виголошеній промові В. Фуркало накреслив нинішні обставини в розбудові і закріпленню української держави. З великою подякою і признанням вказав він на допомогу і вклад раніше і тепер української громади на Заході. Буде докладати всіх сил і праці, щоби зв'язки партнерські і дружні між Україною і Канадою стали якнайкращими. Він твердо переконаний, що Україна поборе всі початкові труднощі і в короткому часі, спільними силами всіх нас, стане сильною демократичною і великою европейською державою. Бурхливі оплески були щирою подякою гостеві.

В другій частині програми Владики Ізидор Борецький (УГКЦ) і Юрій Каліщук (УПЦ) спільно провели молитву і поблагословили їжу. В мистецькій частині програми виступили з групи дітей з України, які прибули до Канади в рамках діяльності благодійного Фонду Дитячого мистецтва „Дріяда" тріо бандуристок — Юлія Скоробагатько і Оля і Марія Григоренко, які знаменито виконали три пісні, за що одержали багато оплесків.

Несподівано, перебуваючи в Торонті на бізнесових нарадах і зустрічах, на залю прибули визначні гості з Івано-Франківського: проф. Степан Воковецький, депутат Верховної Ради України і голова Державної обласної адміністрації Івано-Франківського, ректор, професор і академік Євстахій Крижанівський і Володимир Карман директор великих закладів, яких учасники привітали оплесками. Закриваючи програму В. Педенко подякував всім за активну участь, організаторам і виконавцям, а присутні відспівали національний гимн „Ще не вмерла України".

Василь Дідюк

Свято Героїв у Кергонксоні

Заходами управ відділів УАКради і УККА, в цьому мальовничому осідкові Союзівки українська громада багатолюдно відсвяткувала День Героїв — 26-го травня, у неділю, відразу після служби Божої і Панахиди, що їх відслужили о. парох Володимир Заяць і о. канонік Еміліян Шараневич. Присутні були представники українських ветеранів з прапорами, а також післанці від усіх інших громадсько-культурних організацій Кергонксону та околиць.

Після Панахиди у залі української католицької церкви св. Трійці відбулася святочна академія, яку відкрив голова місцевого Відділу УККА Микола Василик, представивши слухачам прелеґента Петра Часта, члена редакції щоденника „Свобода". Він прибув у наше товариство зі своєю дружиною, письменницею і журналісткою Любою Дмитришин-Часто, та їхньою наймолодшою донею Любою.

У своїй доповіді ред. П. Часто виокремив три постаті української історії і національно-визвольної боротьби нашого народу — Симона Петлюру, Євгена Коновальця і Степана Бандеру, об'єднавши їх не тільки тією спільною для них біографічною обставиною, що всі троє загинули від рук большевицьких агентів, а передусім їхньою вірністю правді як громадянській, моральній і духовній вартості. Цікаво й оригінально доповідач філософськи і психологічно обґрунтував людську правдивість як основу героїзму— не тільки спонтанного, як, наприклад, на полі бою, але героїзму щоденного життя, побудованого на святому шануванні правди.

Цілком протилежні якості, підкреслив прелеґент, засвідчили вороги України. Їм завжди замало було вбити людину, носія національної правди, вони з усіх своїх чорних сил намагалися вбити саму правду, вдаючись до фальсифікацій історії, до наклепів на великих українських патріотів, які й після смерти продовжували жити разом зі своєю нацією, разом з нею боротися за правду. Прикладом таких наклепів доповідач назвав російськомовну книгу Ю. Фінкельштейна „Загадка Симона Петлюри або парадокс антисемітизму", що недавно вийшла у Ню Йорку. Її автор, грубо спотворюючи історичну правду, трактує Головного Отамана антисемітом і організатором антижидівських погромів.

„Вся історія українськогї національно-визвольної боротьби,— сказав доповідач,— сповнена героїзмом вищого гатунку — героїзмом як ознакою моральної свідомости, виявом духовної субстанції, яка у невідомий нам спосіб в'яже людину з Богом".

Після доповіді виступив хор „Золотий Гомін" під диригентурою д-ра Олега Волянського. На цей раз хор був у збільшеному складі і зі щирим почуттям проспівав чотири композиції: „Ой, у лузі червона калина похилилася", гармонізація Філярета Колесси, „Засяло сонце золоте" Івана Недільського, пісню УПА „Машерують вже повстанці", та героїчне о. Кирила Стеценка „Вкраїно-Мати, кат сконав!". Сцену гарно прикрасив портретами українських героїв-провідників Микола Вітенко.

Від імені імпрезового комітету М. Василик подякував ред. П. Частові за глибоку доповідь, диригентові і хорові — за гарний, хвилюючий спів.

На кінець усі присутні, виконавці і слухачі, понад 100 осіб, заспівали український національний гимн „Ще не вмерла України".

Олег Волянський

Олбанська Округа відзначила 10-ту річницю чорнобильської трагедії

З ініціятиви парафії св. Миколая у Вотервліті, Н.Й. і в порозумінні з Окружним Комітетом Українського Конгресового Комітету Америки Олбанської Округи (Амстердам, Вотервліт, Коговз і Трой) відбулися 12-го березня ц.р. сходини представників громадських організацій, які, після вимін думками, покликали до життя Громадський комітет для відзначення 10-ої річниці атомової катастрофи в Чорнобилі. Склад комітету: д-р Андрій Шуль, д-р Арета Підвербецька-Дидик, Дозя Кушнір, Зеновія Білас, Олег Омецінський, мгр Роман Якубович, Зіна Смит, Михайло Савків, Іван Удич, Орися Яновська і д-р проф. Ольга Курпіль. Члени ділового Комітету: д-р Аскольд Винників, інж. Мирон Свідерський, мгр Марко Капій, мгр Леся Боднар, мгр Оленка Коцур, Люба Мокій, Богданна Бережанська, Надя Сембрат, голови Відділів СУА: Любомира Кушнір (Вотервліт), Марія Мацюк (Коговз), голови Відділів УККА: Мирон Свідерський (Амстердам), Михайло Бережанський (Вотервліт), Олег Омецінський (Коговз) і Петро Тарнавський (Трой). Почесні члени комітету: голова мгр Воррен Бруггеман, стейтовий сенатор Майк Гобляк, о. Степан Яновський (Амстердам), о. Михайло Мищук (Вотервліт), о. дек. Володимир Марущак (Коговз і Трой), о. дек. Володимир Пашко, (українська автокефальна православна парафія, Трой) і о. Вілліям Тирнбол.

Прийнято рішення відзначити цю трагічну річницю в неділю, 28-го квітня 1996 р. Теж вирішено виготовити англомовні матеріяли про цю трагедію і розіслати до місцевих і стейтових властей, університетів, коледжів, та засобів масової інформації.

Жалібні відзначення почалися в неділю рано, 28-го квітня, Святими Літургіями в церквах св. Миколая (Амстердам), св. Миколая (Вотервліт), свв. ап. Петра і Павла (Коговз), св. Покрови Пресвятої Богородиці (Трой) і в православній св. Миколая (Трой) в намірені потерпілих від ядерного вибуху.

О годині 5-ій після полудня в церкві св. Миколая у Вотервліті відправлено соборний Молебень і Панахиду, сослужили о. дек. В. Марущак, о. дек. Володимир Пашко, о. М. Мищук і о. С. Яновський. Почесну стійку з прапорами українськими і американськими тримали ветерани колишніх українських формацій УПА і Дивізії, членки Окружної Управи СУА і голови місцевих організацій зі запаленими свічками. Українські прапори були перев'язані жалобними чорними стяжками. При вході до церкви всі учасники діставали чорні опаски на рукав.

Після відправ у церкві зформувався скорботний похід вулицями Вотервліту. Супроводжали похід місцева поліція і пожежна сторожа. Про порядок також дбали члени Пласту під проводом мгра Романа Якубовича. Великий транспарант з написом „Чорнобиль — українська трагедія. Пам'ятаймо трагедію минулого. Будуймо надію на майбутнє" несли діти, сестри Зеня і Ліда Скалій, Лариса Коргун, Ляриса Калка і Геньо Спяк. На чолі походу маршували українські ветерани з прапором, за ними священики, представники федерального, стейтового, повітового і міських урядів, голова Громадського комітету д-р А. Шуль в асисті старших пластунів Ляриси Дурбак і Християна Спяка. За ними йшли пластуни в одностроях і учні танцювальної групи „Зорепад". Відтак — членки 34-го і 99-го відділів СУА з прапором, члени Братства св. Миколая (Вотервліт) і свв. ап. Петра і Павла (Коговз) з національними і американськими прапорами. Похід замикало громадянство зі запаленими свічками, яке взяло численну участь у цих сумних і трагічних відзначуваннях. Багато жінок були одягнені у вишивані блюзки, а чоловіки у вишивані сорочки. Після походу учасники вернули до української залі св. Миколая, де відбулася жалобна академія. Слід зазначити, що у ній взяли участь і американські достойники, були присутні конґресмен МекНолті, посадник Олбані Коунті Чарлсон Брезлін, представник посадника Вотервліту Ліа О'Браєна і представниця губернатора Джорджа Патакі — Ляся Ракоча, котра відчитала проклямацію губернатора. Наспіли привіти від президентів університетів СУНТ і аР-Пі-Ай і різних чинних урядів нашої околиці.

Програму жалобної академії відкрив голова Громадського комітету д-р А. Шуль, який у своєму слові звернув увагу на трагічні наслідки чорнобильської катастрофи, яка має глобальний характер, але Україну ця трагедія уразила найболючіше. Тому Україна вимагає належної уваги, допомоги і участи усієї світової спільноти у подоланні фатальних наслідків трагедії. Йдеться не лише про нашу долю, а й про майбутнє людства. Звернувся до американських достойників, подякував за вирозуміння і участь у наших сумних відзначуваннях. Американські гості у своїх коротких промовах в теплих словах висловлювали співчуття українському народові, а конгресмен МекНолті обіцяв впливати на уряд у справі матеріяльної та економічної допомоги для України.

Відповідну до часу молитву виголосив о. Степан Яновський. Жіночий хор СУА Олбанської Округи відспівав молитву „Богородице Діво", муз. М.Федорова, під диригентурою Ярослава Кушніра. Поважне враження зробив одяг хористок: чорні спідниці і білі блюзки з чорними опасками на рукаві. Діти Школи Українознавства виголосили спільну деклямацію „Пісня про Чорнобиль", слова Лесі Храпливої-Щур: Наталка Яновська, Лариса Коргун, Наталка Гела, Данило Байрон і Марко Дурбак. Підготовила Орися Яновська. Люба Мандезій відспівала „Журавлине перо", муз. Татарченка. Улюблену молоденьку солістку публіка нагородила рясними оплесками.

Головну доповідь виголосив д-р Роман Дашавець, тема доповіді: „Допоможім Україні розігнати туман, що прикрив світанок самостійности". Шановний доповідач вільно оперував цифрами і незаперечними фактами, а також власними висновками, бо відвідував Україну кілька разів. Він підкреслював, що треба поінформувати світ правдиво, що трагедія Чорнобиля — це не лише українська справа, це глобальна подія, найбільша нуклеарна катастрофа світу, тому усунення наслідків, допомога потерпілим є обов'язком усіх країн світу включно зі ЗСА. Коли згадав про хворих дітей у шпиталях, то ледве стримував сльози.

Хор української автокефальної православної церкви св. Миколая (Трой), диригентка панімаtka Катерина Пашко, відспівав „Тілом заснув", муз. Турчанінова, „Христос Воскрес" і „Гетьте думи, ви хмари осінні", слова Лесі Українки, муз. З. Марковича. Хор гарно зарепрезентував себе. Остання пісня глибоко зворушила присутніх. З чуттям рецитувала „А мені сниться золота пшениця" (слова Орніка) Люба Яновська. Дует доні і батька Люби і Ярослава Кушнірів присутні прийняли гучними оплесками. Вони відспівали „Відпливають білі кораблі", слов. Братуня, і „Мама Марія", муз. М. Ткача, при фортепіяновому супроводі проф. Галі Годзілевської.

На закінчення мішаний хор української католицької церкви св. Миколая у Вотервліті, підсилений членами хору української католицької церкви свв. апост. Петра і Павла (Коговз) під диригентурою Ярослава Кушніра відспівав: „Ангел звістив" і „Отче наш", муз. М. Вербицького. Хористки переодягнулися в народні строї. Отець дек. Володимир Пашко закінчив програму „Молитвою за майбутнє України". Після програми відбулась голодна перекуска: чорний хліб, чай, кава і овочеві соки. Перекуску приготували членки комітету під керівництвом Богданни Бережанської. Сцена була удекорована емблемою, яку виготовила Рома Цьолко, а побільшив її Микола Філь, котрий теж виготовив транспарант. Велику увагу привертала присвячена 10-ій річниці Чорнобиля виставка фотографій і плякатів. Виставку підготовила Надя Сембрат. Експонати на виставку дали 99-ий Відділ СУА, Михайло Савків і привіз зі собою доповідач д-р Роман Дашавець.

Підписана виготовила чорні стяжки на прапори, чорні опаски для всіх учасників і синьо-жовті кокарди з чорними перев'язками для жертводавців на потреби потерпілим жертвам Чорнобиля. Теж підшукала рецитацію і деклямацію. Мирон Свідерський виготовив програмки. Признання належиться диригентам хорів Катерині Пашко і Ярославові Кушнірові, як також і хористам. Праця Громадського комітету не закінчена, плянується проведення наукових конференцій під спільним спонзорством Олбанського Університету СУНІ і аР-Пі-Ай, висвітлення документального англомовного фільму в кемпусах університетів і через місцеві телевізійні станції.

Зеновія Білас